

Сухарева, О.А. *Квартальная Община Позднефеодального Города Бухары: В Связи С Историей Кварталов*. Москва: Издательство Наука, 1976, 363с.

Sukhareva, O. A. *Kvartal'naia Obshina Pozdnefeodal'nogo Goroda Bukhar'i: V Sviazi S Istoriei Kvartalov*. Moskova: Izdatel'stvo Nauka, 1976, 363 s.

ÖZET

Geç Feodal Dönem Buhara'sındaki Semt Toplulukları:Semtlerin Tarihi Temelinde

Квартальная Община Позднефеодального Города Бухары: В Связи С Историей Кварталов

Bu eser semt toplulukundaki şehir içi ve günlük yaşamı incelemeyi amaçlamaktadır. Eser büyük kısmı 9-11. yüzyıllarda, bazıları ise daha sonraki yüzyıllarda üretilmiş olan belgeleri kullanarak Buhara'nın bütün semtlerini tarihsel bir bakış açısıyla tasvir etmektedir. Erken Orta Çağ şehrinin gelişimi kesintisiz bir süreçtir ki bu durum tarihte çeşitli vesilelerle kırsal varoşların şehir semtlerine dönüşmesine yol açmıştır.

Kitap 'Djaribler'in (Buhara'daki semtlerin) bir planının yanı sıra topografik ve terminolojik sözlükler sunmaktadır. Kitaba eklenmiş bağımsız bir kaynakça yoktur. Genel ve bilimsel kaynaklara yapılan atıflar her bir sayfada bulunan dipnotlarda yer almaktadır. Kitap 'Djariblerin' harita ve planları ile şehrin ve belirli binaların siyah beyaz fotoğrafları da dâhil olmak üzere resimler içermektedir.

Yazar yönteminin ana hatlarını vermeden önce Buhara şehri hakkındaki tarihsel çalışmaların bir özetini sunmaktadır.

O, ‘meskûn semtler’ kavramını ve geç Orta Çağ dönemi şehirlerindeki yaşam alanları ile toplumsal ağları tanımlamaktadır.

Yazar ‘diwan kushbegi’ tarafından 19. yüzyılın sonunda ve 20. yüzyılın başında kaydedilen bütün semtleri listelemekte ve ‘Djariblere’ ayrılmaları da dâhil olmak üzere Buhara’nın yaklaşık 200 semtinin etnografik tasvirini sunmaktadır. Bu tahlile dayanarak Buhara semtlerinin genel bir özetini vermektedir.

O, daha sonra, semtlerin oluşum süreci ile bunların Orta Çağ şehrinin gelişimindeki rolünü incelemektedir. Yazar, meskûn semtler hakkındaki bulguları gözden geçirmekte ve tarihsel bir değerlendirmede bulunmaktadır.

Kitabın sonunda yer alan topografik girdiler şehir ve semt kapılarını, ‘Djaribler’i ve ‘Mahalleler’i, semtleri ve onları oluşturan parçalarını, yani pazarları ve diğer ticaret yapılarını, kamu yapılarını, camileri, medreseleri, türbeleri, mezarlıkları, su kaynaklarını, köprüleri ve hem işlenmiş hem de genel kullanıma ayrılmış bölgeleri resmetmektedir.

Shamsiddin Kamoliddin

Çeviren Hasan Çolak